

تمرین اول

توضیحات

این تمرین شامل ۵ مسئله است. در مسئله ۱، مباحثی از جمله امید ریاضی، واریانس و توضیح احتمال مرور می شوند. مسئله ۲ به رگرسیون خطی می پردازد. مسئله ۳ تخمین پارامتر با استفاده از روش تخمین بیشینه درست نمایی^۱ را مورد بررسی قرار می دهد. مسئله ۴ رگرسیون را با روش نیوتن ترکیب می کند و مسئله ۵ که امتیازی است، برای این طراحی شده که مروری بر جبر خطی داشته باشید.

بارمبندی

- مسئله ۱: ۲۰ امتیاز
  - بخش ۱: ۵ امتیاز
  - بخش ۲: ۵ امتیاز
  - بخش ۳: ۱۰ امتیاز
- مسئله ۲: ۳۰ امتیاز
- مسئله ۳: ۲۰ امتیاز
- مسئله ۴: ۳۰ امتیاز
- مسئله ۵: ۱۰ امتیاز اضافه

مسئله ۱. (مرور آمار و احتمال)

فرض کنید X و Y دو متغیر تصادفی باشند؛ به طوری که داشته باشیم:

$$\text{Range}(X) = \text{Range}(Y) = \{1, 2, \dots, n\}$$

. ثابت کنید گزاره های زیر برقرار هستند.

$$\mathbb{E}_Y[\mathbb{E}_X[X|Y]] = \mathbb{E}[X] \quad ۱.$$

$$\text{Var}(X) = \mathbb{E}_Y[\text{Var}[X|Y]] + \text{Var}[\mathbb{E}_Y[X|Y]] \quad ۲.$$

۳. فرض کنید نمادگذاری ما به این شکل باشد: $\mathbb{P}[X = i] = \mathbb{P}[X_i]$ و $\mathbb{P}[Y = i] = \mathbb{P}[Y_i]$. نشان دهید گزاره زیر برقرار است:

$$\sum_{i=1}^n \mathbb{P}[X_i] \log(\mathbb{P}[X_i]) + \sum_{i=1}^n \mathbb{P}[Y_i] \log(\mathbb{P}[Y_i]) \leq \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \mathbb{P}[X = i, Y = j] \log(\mathbb{P}[X = i, Y = j])$$

مسئله ۲. (رگرسیون خطی و چندجمله‌ای)

فرض کنید مدلی با ورودی X و خروجی Y داریم. به دو طریق مدل را آموزش می‌دهیم؛ در حالت اول Y را به شکل ترکیب خطی و در دیگری به شکل چند جمله‌ای درجه ۳ بر حسب X در نظر می‌گیریم.

۱. اگر معیار کمینه‌سازی، کمینه مربعات باشد و Y بر حسب X خطی به همراه نویز، یعنی داشته باشیم

$$Y = \beta_1 X + \beta_0 + \epsilon$$

میزان تابع هزینه روی داده‌های آموزشی را در این دو مدل مقایسه کنید.

۲. فرض کنید که Y الزاماً یک تابع خطی بر حسب X نباشد. در اینصورت نشان دهید که Y می‌تواند تابعی از X باشد که بعد از آموزش مدل با چندجمله‌های درجه یک و سه، میزان هزینه روی داده‌های تست ناچیز باشد.

مسئله ۳. (تخمین پارامتر)

تیم تدریس می‌خواهند بدانند که چند درصد از دانشجویان به درس یادگیری ماشین علاقه دارند. این کمیت را با μ نشان می‌دهیم. برای تخمین μ ، یک نظرسنجی ناشناس ایجاد شده که حاوی این سوال است: «دوره مقدماتی یادگیری ماشین را دوست دارید؟ بله یا خیر؟» هر دانشجو فقط یک بار می‌تواند به این سوال پاسخ دهد و ما فرض می‌کنیم که پاسخ‌ها i.i.d هستند.

۱. مقدار μ را با روش MLE تخمین بزنید.

۲. فرض کنید $\hat{\mu}$ یک کران بالا برای μ باشد. برای برقراری عبارت زیر باید از چند دانشجو نظرسنجی شود؟

$$\mathbb{P}(|\hat{\mu} - \mu| > 0.1) < 0.05.$$

مسئله ۴. (رگرسیون و بهینه‌سازی)

در این سوال قصد داریم با روش نیوتون، دو مسئله بهینه‌سازی را حل کنیم.

۱. در مسئله اول می خواهیم پارامترهای یک مدل رگرسیون خطی با ورودی‌های $x^i \in \mathbb{R}^n$ و خروجی‌های $y^i \in \mathbb{R}$ را بر حسب تابع هزینه کمینه مربعات بهینه کنیم. به عبارتی می‌خواهیم $\theta \in \mathbb{R}^b$ را پیدا کنیم؛ به طوری که

$$J(\theta) = \sum_{i=1}^m (\theta^T x^i - y^i)^2$$

کمینه شود. مسئله بهینه‌سازی برای متغیر θ را با روش نیوتون حل کنید.

۲. می‌خواهیم مسئله‌ی دسته‌بندی با ورودی‌های $x^i \in \mathbb{R}^n$ و $y^i \in \{0, 1\}$ را که تابع هزینه آن به شکل زیر تعریف می‌شود، مورد بررسی قرار دهیم.

$$J(\theta) = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y_i \log h_\theta(x^i) + (1 - y_i) \log(1 - h_\theta(x^i))$$

که در آن $h_\theta(x)$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$h_\theta(x) = \frac{1}{e^{-(\theta^T x + \theta_0)} + 1}.$$

روند بهینه‌سازی تابع $J(\theta)$ را با استفاده از روش نیوتون توضیح دهید.

(توجه: برای آشنایی با روش نیوتون، می‌توانید به این اسلاید رجوع کنید: لینک).

مسئله‌ی ۵. (جبر خطی)

فرض کنید A و B دو ماتریس متقارن $n \times n$ باشند و داشته باشیم: $A, B \preceq I/2$. ثابت کنید اگر

$$A(I - A) \preceq B(I - B)$$

برقرار باشد، آنگاه داریم: $A \preceq B$.

(یادآوری: $C \preceq D$ اگر و تنها اگر $D - C$ یک ماتریس مثبت نیمه‌معین باشد).